

Quo Vadis Tattoo?

Motivasjon for å la seg tatovere og sammenhengene med trekk

Kristine Therese Næss

Innlevert som hovedoppgave ved Psykologisk institutt

UNIVERSITETET I OSLO

Høst 2010

Sammendrag

Kristine Therese Næss: Quo Vadis Tattoo? Motivasjon for å la seg tatovere og sammenhengene med trekk.

Veileder: Professor Olav Vassend

I denne studien ble det utviklet et instrument – TattooM, for å måle motivasjon for å la seg tatovere. TattooM er basert på ti motivasjonskategorier fremsatt av Wohlrab, Stahl & Kappeler (2007). Instrumentet ble videre prøvet ut på 103 personer som var i ferd med å tatovere seg. Instrumentet synes å fungere tilfredsstillende med reliabilitetskoeffisienter fra 0,60 til 0,76. Den systematiske kartleggingen av motivasjonen ved hjelp av TattooM viste at motivene skjønnhet/kunst, individualitet og personlig narrativ/livshistorie er sterkest representert i dette utvalget. Videre var det slik at alle motivene ble representert og skalaene ble benyttet slik de var tiltenkt.

Det ble også undersøkt eventuelle sammenhenger mellom personlighetstrekk og motiver. Trekk er i denne studien målt med den norske versjonen av Big Five Inventory (BFI, Engvik, 1993, 1998; Engvik & Føllesdal, 2005). Av analysene fremkom det at trekket åpenhet synes å ha gjennomgående sammenheng med motiver for å la seg tatovere. Det ble også funnet at motivene livshistorie, tilhørighet og åndelighet ikke hadde tilsvarende sammenheng med trekk. Generelt i denne studien ble det ikke funnet holdepunkter for at det å tatovere seg representerer noen form for avvik.

Arbeidet er et selvstendig forskningsprosjekt, hvor data er samlet inn på egenhånd.

Innhold

INNHold	3
1. INNLEDNING	5
1.1 AVVIK, HOLDNINGER OG PERSONLIGHET	5
1.2 MOTIVER.....	7
1.3 PROBLEMSTILLINGER:	9
2. METODE	11
2.1 UTVALG	11
2.2 SPØRRESKJEMAET	11
2.2.1 Opplysninger om tatoveringen.....	11
2.2.2 TattooM:.....	12
2.2.3 The Big Five Inventory (BFI).....	17
2.2.4 Helseatferd.....	18
2.3 PROSEDYRE.....	19
3. RESULTATER.....	20
3.1 DESKRIPTIV STATISTIKK	21
3.1.1 Motiver for å la seg tatovere	21
3.1.2 Personlighetstrekk.....	22
3.1.3 Helseatferd.....	23
3.1.4 Opplysninger om tatoveringen.....	25
3.2 ANALYSER	26
3.2.1 Er det sammenheng mellom personlighetstrekk og motiver?.....	26

3.2.2	<i>Er det sammenhenger mellom trekk og de mer faktiske opplysningene som gis om tatoveringen?</i>	30
3.2.3	<i>Er det sammenhenger mellom motiver og faktaopplysningene om tatoveringen?</i>	31
3.2.4	<i>Motivstruktur</i>	32
3.3	KVALITATIVE DATA	34
4.	DISKUSJON	37
4.1	TATTOOM	37
4.2	MOTIVER	37
4.3	TREKK – MOTIVER	38
4.4	OPPLYSNINGENE OM TATOVERINGENE.....	40
4.5	SAMMENHenger motivene i mellom og gruppering av motivene.....	40
4.6	KVALITATIVE DATA	41
4.7	AVVIK?.....	41
4.8	RESULTATENE I LYS AV SENTRALE DISKUSJONER INNEN PERSONLIGHETSPSYKOLOGI	42
4.9	STØTTES TEORIEN OM TI MOTIVASJONSKATEGORIER FREMSATT AV WOHLRAB, STAHL & KAPPELER (2007) AV MINE DATA?	43
4.10	VIDERE FORSKNING	43
5.	OPPSUMMERING.....	45
6.	KONKLUSJON	46
	KILDELISTE	47

1. Innledning

Tatovering - hva er egentlig det? Rent konkret kan tatoveringsprosessen beskrives som det å få plassert fargepigmenter i underhuden slik at mønsteret fargen plasseres i blir permanent. Vi snakker altså om et permanent symbol med huden som lerret. Så snart vi har et symbol har vi forflyttet oss fra det konkrete til det abstrakte. Symboler er videre noe som oppfattes, tolkes og ”forhandles om” innenfor den kulturelle konteksten de er innfelt i (e.g. Mead, e.g. Gergen i Augoustinos, Walker, & Donaghue, 2006). Det at vi stadig søker å forstå og forhandler om symbolenes abstrakte meningsinnhold antyder at det her er snakk om noe flytende, noe foranderlig. Hva tatoveringer angår, hvordan skal slike symboler eller ”ytringer” forstås i dag? Er det fremdeles lett å vekke stereotypien om den relativt rotløse sjømannen som har en kvinne i hver havn, drikker mye alkohol og har overarmene dekket av seilskuter, anker og hilsen til mor? Er det gjengmedlemmer, kriminelle eller representanter for andre utgrupper som lar seg tatovere i dagens samfunn? Om man skal bedømme ut fra hva som kommer frem i mediene, er det mye som tyder på at det ikke kun er slike mennesker som benytter seg av tatovering som symbol på noe abstrakt. Både nasjonale og internasjonale fjernsynskanaler sender dokumentarer og mer realitypregede programmer om de som tatoverer seg. Avisene har reportasjer om fenomenet. Har det skjedd kulturelle endringer med hensyn til oppfatninger av og holdninger til tatovering? Hva finnes av psykologisk forskning på dette området? Hvilke forskningsspørsmål synes å være av spesiell betydning i dag? På hvilken måte kan psykologiske metoder og perspektiver bidra til å øke vår forståelse av fenomenet? Kan en psykologisk tilnærmingstype favne dette abstrakte som symboliseres i tatoveringen? Ut fra denne rammen og med disse overordnede spørsmål tar jeg sats inn i fenomenet.

1.1 Avvik, holdninger og personlighet

Mye av forskningen i dette feltet har omhandlet marginaliserte grupper og personer med psykologiske avvik/ psykopatologi. Det er blant annet funnet sammenhenger mellom det å la seg tatovere og risikoatferd, som eksempelvis stort alkoholforbruk og narkotikamisbruk (e.g. Drews, 2001). Cardasis, Huth-Bocks & Silk (2008) fant i sin studie av kriminelle psykiatriske pasienter (forensic psychiatric inpatients) at signifikant flere pasienter med

antisosial personlighetsforstyrrelse hadde tatoveringer enn pasienter uten denne diagnosen. Videre fremkom det at de tatoverte i større grad hadde misbrukt narkotiske stoffer og forsøkt å ta sitt eget liv.

Holdninger til tatoverte individer har også vært undersøkt innen psykologisk forskning. I en studie (Swami & Furnham, 2007) ble deltakerne bedt om å vurdere tegninger av en kvinne med eller uten tatovering. Resultatene viste at deltakerne vurderte den tatoverte kvinnen som mindre attraktiv, og hun ble også oppfattet som en som oftere drakk alkohol og hadde mer tilfeldig seksuell omgang. Forbes (2001) ba ikke-tatoverte studenter om å rangere seg selv og sine tatoverte medstudenter på femfaktormodellens personlighetsdimensjoner medmenneskelighet (A), åpenhet (O), nevrotisme (N), ekstroversjon (E) og planmessighet (C). Det viste seg at ikke-tatoverte studenter anså sine tatoverte medstudenter for å være mer nevrotiske og mindre åpne for nye erfaringer, mindre strukturerte (lavere C) og mindre medmenneskelige enn seg selv.

Tate & Shelton (2008) trekker frem en rekke studier som har forsøkt å avdekke om de som tatoverer seg skiller seg ut på ulike områder. Blant annet nevner de studier hvor personlighet, humør og psykopatologi har vært undersøkt. Samlet sett konkluderer Tate & Shelton (ibid) med at det har fremkommet få sikre konklusjoner av denne forskningen og at det tidvis rapporteres om inkonsistente funn. Videre påpekes det en rekke metodiske svakheter ved eksisterende forskning og det reises spørsmål om inkonsistente funn dels skyldes slike metodiske svakheter. Forfatterne fremhever også at det i denne typen forskning antas at risikoatferd er et uttrykk for dårlig tilpasning og/eller underliggende psykopatologi. Videre bemerker de at forskningen i stor grad ser ut til å være styrt av disse antakelsene. Med mulige metodiske svakheter og eventuelle stereotype antakelser i mente, gjennomførte Tate & Shelton (2008) en studie blant studenter hvor de blant annet undersøkte om det å la seg tatovere har sammenheng med bestemte personlighetstrekk i henhold til femfaktormodellen. Resultatene viste at de som hadde tatoveringer skårte signifikant lavere på medmenneskelighet og planmessighet enn sine ikke-tatoverte medstudenter. Videre skårte de tatoverte studentene signifikant høyere på behov for å være unik. Tate & Shelton (ibid) fremhever at disse forskjellene er svært små, selv om de altså er statistisk signifikante, slik at det er mer rimelig å tenke at det her er snakk om gruppeforskjeller som i praksis har liten eller ingen betydning. Videre hevder forfatterne at deres funn ikke indikerer at voksne individer med tatoveringer har flere eller mer alvorlige psykiske problemer enn andre

mennesker. Det at de ikke fant forskjeller mellom gruppene på nevrotisisme-dimensjonen støtter opp under dette synspunktet, dette da forhøyede nevrotisismeskårer korrelerer med psykiske lidelser/psykopatologi i både tverrsnittstudier og prospektive studier (Neeleman, Bijl & Ormel, 2004).

1.2 Motiver

Det at antallet som lar seg tatovere ser ut til å øke betraktelig (e.g. Forbes, 2001), kombinert med at man finner få og kanskje lite betydningsfulle personlighetsforskjeller mellom tatoverte og ikke-tatoverte, viser at det er behov for mer forskning på dette området. Forbes (2001) bemerker at det blir vanskelig å likestille det å la seg tatovere med psykologisk avvik når et stort antall presumptivt vellykkede mennesker velger å tatovere seg. Dette indikerer videre at det har skjedd en holdningsendring til det å la seg tatovere. *Hvorfor* man lar seg tatovere blir således et svært aktuelt spørsmål. Tate & Shelton (2008) påpeker at det er gjort forholdsvis lite empirisk forskning på dette innen psykologi sammenliknet med det som er gjort innen fag som antropologi og sosiologi.

Wohlrab, Stahl & Kappeler (2007) har gjort et forsøk på å sammenfatte litteraturen og empirien vedrørende folks motiver for å la seg tatovere. De påpeker at mesteparten av den forskningen som er gjort frem til nå, er av mer eksplorerende og kvalitativ karakter. Videre hevder de at den kunnskap man nå har fått på dette feltet utgjør et tilstrekkelig grunnlag for å utarbeide kvantitative måleinstrumenter. På bakgrunn av denne litteraturgjennomgangen foreslår de ti brede kategorier som sammenfatter det man nå vet om motiver for å la seg tatovere. De ti motivene er som følger:

1. Skjønnhet, kunst og mote (Beauty, art and fashion).
2. Individualitet (Individuality)
3. Personlig narrativ/livshistorie (Personal narratives)
4. Fysisk utfordring (Physical endurance)
5. Tilhørighet og forpliktelse (Group affiliations and commitment)

6. Motstand (Resistance)
7. Åndelighet og kulturell tradisjon (Spirituality and cultural tradition)
8. Avhengighet (Addiction)
9. Seksuell motivasjon (Sexual motivations)
10. Tilfeldighet (No specific reasons)

I studien har jeg valgt å bygge videre på denne kategoriseringen, og på denne basis utvikle et instrument for å kartlegge og kvantifisere motiver for å la seg tatovere. Jeg har i tillegg valgt å benytte et mål på personlighetstrekk for å belyse eventuelle sammenhenger mellom motivene /motivstyrke og personlighet for dette utvalget. En av de sentrale diskusjonene i personlighetspsykologien omhandler personlighetens struktur og prosess. Det har opp gjennom tidene vært foreslått en rekke teorier om hva som kan regnes som byggestener i personligheten, dynamikken mellom de og hva som skal anses som beveggrunner/motiver.

Trekkteorier generelt anser trekk for å være de sentrale byggestenene. Hvor mange trekk det er snakk om har vært diskutert i flere tiår. Engvik og Føllesdal skriver:

Etter snart hundre års forskning og kontroverser synes toneangivende kretser innen personlighetspsykologien nå å samle seg om et felles rammeverk for faglig personlighetskartlegging. Rammeverket kalles ofte "the Big Five" eller femfaktormodellen (FFM) for personlighet. (Engvik & Føllesdal, 2005, s. 128).

Innen disiplinen er det liknende diskusjoner om hva som skal regnes som motiver/ det dynamiske aspektet ved personligheten. Ulike motivasjonsteorier har vært forfektet til ulike tider hvor eksempelvis kognitive motiver var spesielt populære under den kognitive revolusjonen på 1960 tallet (Pervin & John, 2001). I dag kan det sies å være økt interesse for mål-teoriene, det å jobbe hardt mot et endelig mål (ibid). Rasjonalet for å inkludere personlighetsmål i denne studien underbygges ytterligere av forskning knyttet til femfaktorteorien (McCrae & Costa, 2003) og som viser at personlighetstrekk er viktige for å kunne forstå både motiver/mål og selv/identitet. Her er det også en pågående diskusjon om motiver/ mål eller andre former for karakteristiske tilpassninger skal forstås som et biprodukt

av interaksjon mellom personlighetstrekk og situasjon (Costa & McCrae, 2003) eller om de mer er å regne som et eget konstrukt i personligheten (McAdams & Pals, 2006).

McAdams & Pals (2006) foreslår en helhetlig tilnærming til personlighet, som de har valgt å kalle "The new Big Five". I dette kan det sies å ligge en implisitt kritikk av dagens forkusning på femfaktormodellen. Forfatterne bemerker at det i dag eksisterer en vid aksept for denne trekkstrukturen, men at denne alene ikke favner alle aspekter ved personligheten. For å favne alle aspekter ved personligheten foreslår de fem fundamentale prinsipper. Disse en henholdsvis evolusjon / menneskelig natur, disposisjonelle trekk, karakteristiske adaptasjoner, narrativer/livshistorier og kultur. MacAdams og Pals (ibid) hevder i sin tilnærming blant annet at konstruksjon av helhetlig livshistorie er så essensielt i forhold til å skape mening og identitet at det må regnes som et eget prinsipp. En del mennesker vil utvilsomt ha livshistorier som likner hverandre, men de vil aldri være fullt ut identiske. Det er med andre ord livshistorien som vil gjøre hvert enkelt menneske unikt. Forfatterne tar videre til orde for at livshistorier ikke lar seg redusere til disposisjonelle trekk eller karakteristiske adaptasjoner.

Mål på personlighetstrekk er hyppig benyttet i forskning knyttet til tatoveringer, hvorpå det som tidligere nevnt har fremkommet til dels inkonsistente funn . Eventuelle avvik hos dem som lar seg tatovere er også tidligere undersøkt med utgangspunkt i deres generelle helseatferd (Huxley & Grogan, 2005) og jeg har derfor valgt å inkludere spørsmål om slike forhold i oppgaven.

1.3 Problemstillinger:

Siktemålet med denne studien er for det første å utvikle et psykometrisk instrument for å måle respondenters motivasjon for å la seg tatovere. Dette instrumentet er i det følgende omtalt som TattooM og vil bli redegjort for i detalj under avsnittet om materiale og metoder. For det andre vil dette instrumentet bli brukt for systematisk å kartlegge motivasjon for å la seg tatovere og for å avdekke eventuelle sammenhenger mellom motiver og personlighetstrekk. For det tredje søkes det, i tråd med tidligere forskning, å undersøke om utvalget i denne studien fremviser noen form for avvik hva angår personlighetstrekk og

helseatferd. Resultatene vil bli diskutert i lys av sentrale pågående diskusjoner innen personlighetspsykologien.

De mer detaljerte forskningsspørsmålene er som følger:

- Er TattooM et psykometrisk tilfredsstillende mål på motivasjon for å la seg tatovere?
- Hvordan fordeler skårene på motivasjonskategoriene seg?
- Er det sammenheng mellom personlighetstrekk og motiver for å la seg tatovere?
- Er det sammenhenger mellom trekk og de mer faktiske opplysningene som er gitt om tatoveringen?
- Er det sammenhenger mellom motiver for å la seg tatovere og opplysningene som er gitt om tatoveringen?
- Er det noen sammenheng mellom motivasjonskategoriene?
- Utfyllende informasjon fra kvalitative data?
- Skiller mitt utvalg seg fra normdata på BFI? Hvordan er helseatferden i dette utvalget?
- Støttes teorien om ti motivasjonskategorier fremsatt av Wohlrab et al.(2007) av mine data?

Oppgaven er i det videre organisert i en metodedel, resultatdel og diskusjonsdel.

Avslutningsvis gir jeg en oppsummering og en konklusjon.

2. Metode

2.1 Utvalg

Totalt 103 personer, 58 kvinner og 45 menn, som var i ferd med å tatovere seg svarte på denne spørreundersøkelsen. Deltakerne var fra 18 til 53 år gamle, med et aldersgjennomsnitt på 27.32 (SD = 7.12). Av disse var 47,6% ugift, 12,6% gift, 28,2% samboende, 7,8% i partnerskap, 2,9% skilt, 1% ubesvart. Som høyeste utdanningsnivå oppga 7,8% grunnskole, 30,1% videregående skole/gymnas, 27,2% fagbrev/fagutdanning, 14,6% høyskole/universitet inntil 3 år, 10,7% høyskole/universitet over 3 år, 4,9% påbegynt/ikke fullført utdanning, 4,9% annet. Videre var 62,1% i heltidsjobb, 8,7% under utdanning, 6,8% i deltidsjobb og under utdanning, 5,8% i deltidsjobb, 3,9% trygdet/attføring, 1,9% uten beskjeftigelse, 7,8% annet og 2,9% ubesvart. Deltakerne som var i arbeid, fordelte seg på 59 ulike beskjeftigelser.

2.2 Spørreskjemaet

Spørreskjemaet som er benyttet i denne studien består av fire deler. 1) Konkrete opplysninger om tatoveringen respondenten er i ferd med å ta. 2) TattooM. 3) Norsk versjon av Big Five Inventory (BFI, Engvik, 1993, 1998; Engvik & Føllesdal, 2005), 4) Helseatferd, dvs. fysisk aktivitet og vaner knyttet til alkohol og røyking.

2.2.1 Opplysninger om tatoveringen

En tatovering kan være så mangt. Følgelig var det ønskelig å innhente opplysninger om tatoveringen deltakeren var i ferd med å anskaffe seg og annen faktainformasjon relatert til dette. Deltakerne ble spurt om hvor lenge de hadde planlagt å ta tatoveringen, med svaralternativer *mindre enn en dag, noen dager, 1 til 4 uker, fra 1mnd til 6mnd og mer enn 6mnd*. Videre var tatoveringens plassering i eventuell rekke av interesse, med *dette er min første tatovering, dette er min andre tatovering, jeg har mellom 3 og 7 tatoveringer, jeg har mellom 8 og 15 tatoveringer og jeg har mer enn 15 tatoveringer* som svaralternativer. Deltakerne ble også bedt om å angi plassering i fritekst. Da dette ikke er en kontinuerlig

variabel er denne kun kodet for å se på frekvenser. Følgelig er det ikke regnet korrelasjoner på basis av denne variabelen. Videre ble deltakerne bedt om å angi størrelsen på tatoveringen i centimeter. Dette anslaget er noe upresist da en tatovering nødvendigvis dekker en flate. Samtidig var det ønskelig å få tak i et størrelsesestimat uten at deltakerne måtte sitte og regne ut flatemål. Ut fra hva respondentene svarte har det vært mulig å gruppere svarene i 5 kategorier; svært liten (mindre enn 5 cm), liten (5 til 14cm), middels (15 –30cm), stor (31 til 60cm), svært stor (heldekkende arm, ben, kropp). Denne unøyaktigheten må tas høyde for i lesningen av resultatene knyttet til denne variabelen. Hvor synlig tatoveringen ville bli og hvem man ønsket å vise tatoveringen til var også av interesse. Følgelig ble deltakerne spurt om tatoveringen ville være synlig når man har på seg hverdagsklær, med *ja*, *nei*, *litt* og *vet ikke* som svaralternativer. Disse svaralternativene var tilfeldig plassert i forhold til hverandre men ble kodet som kontinuerlig variabel i analysen, hvor *vet ikke* ble tatt ut, *nei* fikk verdien 0, *litt* ble kodet 1, og *ja* ble kodet 2. Videre var *alle skal kunne se den*, *noen få skal kunne se den*, *den skal være mest synlig for meg selv* og *vet ikke* svaralternativer på spørsmål om hvem en ville vise tatoveringen til. Om deltakerne har venner og/eller familiemedlemmer med tatoveringer kunne besvares med *ja*, *nei* og *vet ikke*. Det er mulig å tenke seg at de tre sistnevnte variablene utgjør kontinuum, fra ikke synlig til synlig, fra få betraktere av tatoveringen til mange betraktere og fra ingen kjente med tatoveringer til mange kjente med tatoveringer. At svaralternativene var tilfeldig plassert i forhold til hverandre kan ha medført at slik kontinuitet ikke har fremkommet tydelig for respondenten, noe det må tas høyde for når resultatene tolkes.

Respondenten ble også bedt om å beskrive med egne ord hva hun tatoverer (hva tatoveringen skal forestille/ motiv/symbol). Avslutningsvis ble respondenten bedt om å beskrive med egne ord hvorfor hun tar denne tatoveringen. Seks stiplede linjer ble stilt til rådighet.

2.2.2 TattooM:

For å måle motivene hos respondenten valgte jeg som nevnt ovenfor å operasjonalisere de ti motivasjonskategoriene fremsatt av Wohlrab et al.(2007) med en rekke utsagn. Videre ble dette tallfestet ved at respondentene rangerte hvor gjeldende hvert enkelt utsagn var for dem på en skala fra 1 til 7, hvor 1 utgjorde *passer ikke* og 7 utgjorde *passer helt*. Skalaen ble da den samme som den som er brukt for BFI (Engvik, 1993). Nedenfor er det redegjort for

utsagnene innenfor de ti teoretiske kategoriene (item nummer fra spørreskjema i parentes). Hvert av de 10 motivene er målt ved 4-6 spørsmål, hvorav noen spørsmål er negativt formulert for å motvirke eventuell responsset hos respondenten.

1. Skjønnhet, kunst og mote

Jeg tatoverer meg....., fordi jeg liker hvordan det ser ut (1), fordi det er moderne (11), for å ha noe pent på meg (19), fordi det er et fint kunstnerisk uttrykk (32), fordi det er stygt (48). Totalt er dette motivet målt med fem ledd, hvorav det sistnevnte leddet er negativt formulert.

2. Individualitet

Jeg tatoverer meg....., for å uttrykke meg selv (2), for å gjøre meg selv unik (5), fordi jeg vil fremheve min egen individualitet (7), fordi jeg vil vise hvem jeg er (35), fordi jeg vil være som alle andre (27). Totalt er dette motivet målt med fem ledd, hvorav det sistnevnte leddet er negativt formulert.

3. Personlig narrativ

Jeg tatoverer meg....., for å binde egen fortid og fremtid sammen (8), for å gjøre meg selv hel (26), for å skape mening og sammenheng (40), for å minnes en viktig hendelse i livet (45), for andres skyld selv om det har lite med meg å gjøre (47). Dette motivet er også målt ved hjelp av fem utsagn, hvorav sistnevnte ledd er negativt formulert.

4. Fysisk utfordring

Jeg tatoverer meg....., for å vise kontroll over egen kropp (4), for å utfordre egen smerteterskel (9), for å se hvor mye jeg kan tåle (18), fordi jeg liker smerte (24), for å vise at jeg kan være tøff (25). Totalt fem ledd, hvorav ingen er negativt formulert.

5. Tilhørighet og forpliktelse

Jeg tatoverer meg....., for å vise tilhørighet til en gruppe (3), for å symbolisere vennskap (6), for å vise min kjærlighet (29), for å uttrykke lojalitet til noe eller noen (38), fordi jeg er uavhengig av andre (17). Totalt ledd, hvorav sistnevnte er en negasjon.

6. Motstand

Jeg tatoverer meg....., for å være rampete (10), for å skille meg ut (15), for å protestere mot det vanlige (34), for å vise at andre ikke bestemmer over meg (50). Totalt fire utsagn, uten ledd som er negativt formulert.

7. Åndelighet og kulturell tradisjon

Jeg tatoverer meg....., for å få beskyttelse, hell og lykke (12), for å komme tilbake til mine røtter (21), for å minnes noen (23), fordi det er tradisjon (31), for å ha det hellige med meg til alle tider (43), fordi det er her og nå som gjelder (16). Totalt seks ledd, hvorav sistnevnte utsagn er negativt formulert.

8. Avhengighet

Jeg tatoverer meg....., fordi jeg samler på tatoveringer (13), fordi det er lett å ta flere når jeg allerede har en (30), fordi jeg er avhengig av å tatovere meg (41), fordi jeg vil ha mange tatoveringer (44), fordi jeg har kontroll over hvor mye jeg tatoverer meg (22). Totalt fem ledd, hvorav sistnevnte er negativt formulert.

9. Seksuell motivasjon

Jeg tatoverer meg....., fordi jeg synes det er sexy (20), fordi andre synes det er sexy (28), for å bli mer tiltrekkende (39), for å vise hva jeg tiltrekkes av seksuelt (42), fordi det ikke har noe med seksualitet å gjøre (36). Totalt fem ledd, hvorav sistnevnte er negativt formulert.

10. Tilfeldighet

Jeg tatoverer meg....., fordi jeg ikke har noe annet å finne på (14), uten at jeg helt vet hvorfor (33), fordi det bare ble slik (37), fordi det passet seg slik akkurat nå (46), fordi jeg har en spesiell grunn for å gjøre det (49). Totalt fem ledd, hvorav sistnevnte utsagn er negativt formulert.

Samlet sett ble 50 utsagn konstruert for å måle motivasjon for å la seg tatovere. Disse ble tilfeldig plassert.

Er TattooM et psykometrisk tilfredsstillende mål på motivasjon for å la seg å la seg tatovere?

Ved å be respondenten ta stilling til en rekke utsagn slik som dette, kan det sies at opplysningene man får har overflate-validitet (face validity). Sagt med andre ord må en her gå ut fra at selvrapporteringene gir gyldig informasjon i den forstand at instrumentet måler det folk sier de har som motiver for å la seg tatovere.

En viktig forutsetning for begrepsvaliditet er at hver motivkategori måler ett begrep eller en dimensjon. For å undersøke dimensjonalitet utførte jeg prinsippal-komponentanalyse (PKA) med egenverdi over 1 som kriterium, etterfulgt av varimax rotasjon i de tilfeller flere komponenter fremkom. På basis av slike analyser er det mulig å identifisere ledd som skiller seg ut fra hoveddimensjonen, og man kan måle den effekten eksklusjon av leddet har på Cronbachs alpha. Slike analyser viste at syv av de 10 kategoriene var endimensjonale. Reliabiliteten ligger fra 0,60 til 0,76 etter at ledd som lader på en annen faktor og/eller har lave ladninger ($< 0,40$) på hovedkomponenten, er trukket ut. Resultatene er gjengitt i detalj i Tabell 1.nedenfor.

	Antall komponenter	Cronbachs alpha	Ekskluderte ledd (nr.)
Skjønnhet, kunst og mote	2	0,60	11 og 48
Individualitet	1	0,76	-
Personlig narrativ	1	0,70	-
Fysisk utfordring	1	0,75	-
Tilhørighet og forpliktelse	2	0,75	3 og 17
Motstand	1	0,61	-
Åndelighet og kulturell tradisjon	1	0,67	-
Avhengighet	1	0,75	-
Seksuell motivasjon	1	0,64	-
Tilfeldighet	2	0,68	46 og 49

Tabell. 1. Resultater fra prinsipal-komponentanalyse (PKA) og Cronbachs alpha for hver av de 10 motivkategoriene. Ekskluderte ledd etter PKA er angitt i høyere kolonne. N = 103.

Når det gjelder motivasjonskategorien skjønnhet, kunst og mote viste analysen to komponenter. De leddene som skilte seg ut var *fordi det er moderne* (item 11) og *fordi det er stygt* (item 48). Basert på dette datamaterialet ser altså det at tatoveringer er moderne ut til å være noe annet enn at det er pent og et fint kunstnerisk uttrykk. Det negative uttrykket *fordi det er stygt* ser videre ut til å måle noe annet enn at man tatoverer seg fordi en synes det er pent. Lave ladninger på de negativt formulerte leddene gjør seg gjeldende for alle analysene

som gav to komponenter. Følgelig kan det her være rimelig å tenke seg at det er snakk om en metodefaktor som må veies opp mot ønske om å forhindre responsset hos respondenten.

Analysen av motivasjonskategorien tilhørighet og forpliktelse viste seg også å gi to komponenter. Her var det leddene *for å vise tilhørighet til en gruppe* (item 3) og *fordi jeg er uavhengig av andre* (item 17) som ga lave ladninger. Hva gjelder sistnevnte ledd kan en spørre seg om dette er en metodeeffekt ved bruk av negative utsagn som beskrevet ovenfor. At det å vise tilhørighet til en gruppe er noe annet enn de resterende leddene i denne kategorien, kan kanskje sees i lys av opplevelsen av nærhet i relasjonene, dette da vennskap (item 6), lojalitet (item 38) og kjærlighet (item 29) utgjør de resterende leddene med høye faktorladninger.

Analysen av leddene i tilfeldighetskategorien ga også to komponenter. Her var det leddet *fordi det passet seg slik akkurat nå* (item 46) og negasjonsleddet *fordi jeg har en spesiell grunn for å gjøre det* (49) som hadde lave faktorladninger. *Fordi det passet seg slik akkurat nå* ser følgelig ikke ut til å måle det samme som de resterende leddene, og videre ser det også her ut som om negasjonen gir en metodeeffekt.

Reliabiliteten for de ulike motivasjonskategoriene varierer som nevnt fra 0,60 til 0,76 etter at ledd med lave ladninger er trukket ut. Generelt kunne man ønske seg høyere reliabilitet, men reliabilitetskoeffisientene ligger i det området som er vanlig for personlighetsmål.

Eksempelvis er Cronbachs alpha for mange av fasettene (sub-skalaene) for de fem hovedområdene innen femfaktormodellen ("The Big Five") nettopp i området 0,60-0,80 (Costa & McCrae, 1992). En forklaring på noen av de relativt lave reliabilitetskoeffisientene, eksempelvis for skjønnhet, kunst og mote, kan være det relativt lave antall gjenværende ledd etter at ledd med lave ladninger er trukket ut. Videre er det rimelig å tenke seg at en vil kunne oppnå høyere reliabilitetskoeffisienter ved å bygge ut instrumentet. Samtidig indikerer relativt høy reliabilitet for flere av kategoriene, eksempelvis 0,76 på motivasjonskategorien individualitet, at store deler av instrumentet fungerer forholdsvis godt.

2.2.3 The Big Five Inventory (BFI)

Som mål på personlighet valgte jeg i denne studien å benytte en norsk versjonen av BFI (Engvik, 1993, Engvik & Føllesdal, 2005), dette blant annet da tidligere studier har benyttet

personlighetsmålinger etter femfaktormodellen. Som beskrevet av Engvik og Føllesdal (2005) ble BFI (44 spørsmål) oversatt til norsk etter prinsippet for psykometrisk likeverdighet og prøvet ut på et bekvemmelighetsutvalg ($n = 389$) bestående overveiende av studenter (55% kvinner, gjennomsnittsalder 28,5 år, varierende fra 18 til 72 år). Forfatterne konkluderte at cronbachs alpha var tilfredsstillende, med koeffisienter i området 0,75-0,84. Ulike former for faktorisering ga resultater som samsvarte godt med den etablerte femfaktorstruktur. Engvik og Føllesdal (ibid) kommenterer at dette instrumentet er svært godt egnet dersom man i forskningssammenheng ønsker å kartlegge personlighetstrekk med få minutter til rådighet. Det at instrumentet ikke var for stort og omfattende, verken hva angår antall spørsmål, språkbruk eller tiden det tar å fylle ut, var avgjørende for valget av personlighetsmål.

2.2.4 Helseatferd

Som nevnt innledningsvis har en del av den psykologiske forskningen på området sett på eventuelle avvik hos de som lar seg tatovere, dette også i forhold til helseatferd. I tråd med denne forskningen ble det stilt noen enkle spørsmål konstruert for å si noe om respondentens treningsvaner og bruk av alkohol og sigaretter.

Respondentene ble spurt om de drev noen form for regelmessig trening/fysisk aktivitet, med *aldri, 1-3 ganger pr. måned, 1 gang pr. uke, 2 ganger pr. uke og 3 ganger eller mer pr. uke*. På spørsmålet ”hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?”, fikk respondenten *aldri, mindre enn 1 gang pr. uke, 1 gang pr. uke, 2 ganger pr. uke, 3-4 ganger pr. uke og 5 ganger pr. uke eller mer* som svaralternativ.

For å innhente informasjon om alkoholvaner ble respondentene spurt om hvor ofte de drikker alkohol for tiden, med *aldri, sjeldnere enn 1 gang pr. måned, omtrent 1-3 ganger pr. måned, omtrent 1 gang pr. uke, omtrent 2-3 ganger pr. uke, omtrent 4-5 ganger pr. uke og 6-7 ganger pr. uke* som svaralternativer. Videre ble det gitt en definisjon på hva en enhet alkohol regnes som, med tilhørende eksempler. Deretter ble respondenten bedt om å angi hvor mange alkoholenheter han vanligvis drikker når han nyter alkohol. Her var *færre enn 1, 1-2, 3-4, 5-6, 7-9 og 10 eller flere* svaralternativene.

Som siste helseatferdopplysning ble respondentent spurt om hun røyker nå for tiden, med svaralternativer, *nei, av og til* og *daglig*.

2.3 Prosedyre

Jeg oppsøkte tatoveringsstudioer i åpningstiden for å forhøre meg om mulighetene for å gjøre min studie på deres kunder. Studioene hadde en noe ulik fremtoning slik at det kan være rimelig å tenke seg at de også har ulike kundegrupper. Navnene på studioene nevnes her for å gjenspeile det mulige mangfoldet: Stigma Tattoo, House of pain, Max Tattoo, Pink Inc, Studio 1969, Sunset Tattoo og You gotta love it tattoo. Spørreskjema ble videre distribuert av tatovørene til de personene de var i ferd med å tatovere. Et kort infoskriv om studiens siktemål ble gitt på skjemaets forside. Videre ble det gitt korte skriftlige instruksjoner på hva respondenten skulle gjøre underveis i skjemaet. Deltakelse i undersøkelsen var basert på frivillighet og anonymitet. Det ble ikke gitt noen form for godtgjørelse for deltakelse annet enn takk. Datainnsamlingen foregikk hovedsakelig i Osloregionen i perioden juni, juli, august 2010.

3. Resultater

I det følgende presenteres deskriptiv statistikk, resultater fra korrelasjonsanalyse, regresjonsanalyse og prinsipal-komponentanalyse, samt kvalitative data. De kvantitative analysene er foretatt i SPSS 16.0.

3.1 Deskriptiv statistikk

3.1.1 Motiver for å la seg tatovere

Alle motivkategoriene foreslått av Wohlrab et al. (2007) målt med TattooM viste seg å være representert i dette utvalget. Motivene skjønnhet, individualitet og livshistorie er sterkest representert med gjennomsnittskårer på henholdsvis 5,0, 4,5 og 3,5. På de fleste motivene er også hele skalen benyttet. Resultatene er gjengitt i Tabell 2. nedenfor. N103.

	Gjennomsnitt	SD	Minimum	Maksimum
Skjønnhet	5.04	1.47	1.3	7.0
Individualitet	4.46	1.32	1.6	7.0
Livshistorie	3.50	1.23	1.6	7.0
Fysisk utfordring	1.69	1.07	.0	7.0
Tilhørighet	2.33	1.70	.0	7.0
Motstand	1.85	1.07	.0	7.0
Åndelighet	2.55	0.86	1.0	6.0
Avhengighet	3.21	1.20	.8	6.8
Seksualitet	2.89	1.00	1.0	5.8
Tilfeldighet	1.54	1.04	.0	7.0

Tabell 2 viser gjennomsnittskårer for utvalget på de 10 motivene, samt standardavvik, minimum og maksimum skårer. N =103

3.1.2 Personlighetstrekk

Gjennomsnittlig T-skårer (basert på Engvik, 1993), standardavvik, samt minimums- og maksimumsverdier er angitt i Tabell 3. Som vi kan se ligger alle gjennomsnittsverdier rundt 50, bortsett fra for nevrotisme som ligger nesten et halvt standardavvik under denne verdien. Åpenhet har den største spredningen med et standardavvik på 11,9.

	OT	CT	ET	AT	NT
Gjennomsnitt	49.02	52.78	51.29	50.54	45.74
SD	11.85	9.80	8.30	11.53	8.21
Minimum	12.94	23.10	33.40	21.50	26.00
Maximum	71.80	76.00	70.90	73.40	65.60

Tabell 3 viser gjennomsnittsskåre, standardavvik, minimum og maksimum skåre for OT – åpenhet (T-skåre), CT- planmessighet (T-skåre) ET- ekstroversjon (T-skåre), AT- medmenneskelighet (T-skåre), NT- nevrotisme (T-skåre).

3.1.3 Helseatferd

Respondentens helseatferd ble målt med spørsmål angående fysisk trening og vaner knyttet til alkohol og røyking. Resultatene er gjengitt i prosent i tabellene 4, 5 og 6 nedenfor.

Treningsvaner, Tabell 4.

Fysisk aktivitet	%	Trening som gir svette	%
Aldri	18,4%	Aldri	2,9 %
1-3 ganger pr. måned	15,5%	Mindre enn 1 gang pr. uke	15,5%
1 gang pr. uke	7,8%	1 gang pr. uke	12,6%
2 ganger pr. uke	20,4%	2 ganger pr. uke	21,4%
3 ganger eller mer pr. uke	34%	3-4 ganger pr. uke	33%
Ubesvart	3,9%	5 ganger eller mer pr. uke	13,6%
		Ubesvart	1%

Alkoholvaner, Tabell 5.

Alkohol -hyppighet	%	Alkoholenheter	%
Aldri	7,8%	færre enn 1 alkoholenhet	4,9%
Sjeldnere enn 1 gang pr. måned	28,2%	1-2 alkoholenheter	22,3%
Omtrent 1-3 ganger pr. måned	23,3%	3-4 alkoholenheter	26,2%
1 gang pr. uke	14,6%	5-6 alkoholenheter	21,4%
2-3 ganger pr. uke	11,7%	7-9 alkoholenheter	10,7%
4-5 ganger pr. uke	7,8%	10 eller flere alkoholenheter	9,7%
6-7 ganger pr. uke.	4,9%	Ubesvart	4,8%
Ubesvart	1,9%		

Røykevaner, Tabell 6.

Bruk av sigaretter	%
Nei	52,4%
Av og til	12,6
Daglig	33%
Ubesvart	2%

3.1.4 Opplysninger om tatoveringen

Hvordan respondentenes svar på opplysninger om tatoveringen de er i ferd med å ta prosentvis fordeler seg er gjengitt i Tabell 7 og 8 nedenfor:

Planleggings tid	%	Antall tatoveringer	%	Plassering	%	Størrelse	%
Mindre enn en dag	1,9%	Første tatovering	18,4%	Skulder, arm, hånd	51,5 %,	Svært liten tatovering (mindre enn 5cm)	4,9%
Noen dager	5,8%	Andre tatovering	19,5%	Ben, ankel, fot	18,4 %	Liten tatovering (ca. 5 til 14cm)	24,3%
1 til 4 uker	12,6%	Mellom 3 og 7	44,7%	Nakke og rygg	15,5 %	Middels tatovering(ca 15 til 30cm)	39,8%
1mnd til 6mnd	26,3%	Mellom 8 og 15	8,7%	Hals, bryst og mage	9,8%	Stor tatovering (ca31 til 60cm)	11,7%
Mer enn 6 måneder	53,4%	Mer enn 15	8,7%	Hofte, bak, lyske, underliv	1,9%	Svært stor tatovering (over 60cm, heldekkende arm, ben, kropp).	14,7%
Ubesvart	-	Ubesvart	-	Ubesvart	2,9%	Ubesvart	4,6%

Da plassering målt på denne måten ikke er en kontinuerlig variabel er det ikke regnet korrelasjoner på basis av denne.

I Tabell 8 nedenfor refererer synlighet til spørsmålet om hvor synlig tatoveringen vil være i hverdagsklær og betraktere refererer til hvem en vil vise tatoveringen til.

Synlighet	%	Betraktere	%
Nei	26,2%,	Synlig for meg selv	14,6%
Litt synlig	45,6%	Noen få	8,7%
Ja	26,2%	Alle skal kunne se den	63,1%
Vet ikke/ubesvart	2%	Vet ikke/ubesvart	13,6%

På spørsmål om de har familie eller venner som har tatoveringer, svarer 87,4% ja, 10,7% nei og 1,9% vet ikke.

3.2 Analyser

I det følgende presenteres resultater fra korrelasjonsanalyse og regresjonsanalyse, hvor jeg setter signifikansnivå på 0,05 der annet ikke er oppgitt.

3.2.1 Er det sammenheng mellom personlighetstrekk og motiver?

Trekket åpenhet (O) ser ut til å være gjennomgående relatert til motiver for å la seg tatovere (Tabell 9). O har statistisk signifikante, men relativt svake positive sammenhenger (korrelasjonskoeffisienter fra 0,20 til 0,30) med motivene fysisk utfordring, motstand, avhengighet og seksualitet. En større sammenheng ble funnet mellom O og motivene individualitet ($r = 0,51$) og skjønnhet ($r = 0,45$).

Ekstroversjon (E) synes å utelukkende være relatert til et av motivene, hvor det er en statistisk signifikant, men relativ svak sammenheng til motivet individualitet ($r = 0,32$).

Det er videre svake positive sammenhenger mellom nevrotisisme (N) og motivene tilfeldighet ($r = 0,28$) og motstand ($r = 0,25$). Det er også en svak, men statistisk signifikant negativ sammenheng mellom trekket medmenneskelighet (A) og motivet tilfeldighet ($r = -0,25$). For øvrig fremkom det ingen signifikante korrelasjoner mellom medmenneskelighet og motiver.

Trekket planmessighet (C) har en svak positiv sammenheng med individualitet (0,20). Et interessant nullfunn er at det ikke ble funnet sammenhenger mellom noen av trekkene og motivene livshistorie, tilhørighet og åndelighet. Resultatene er gjengitt i Tabell 9 nedenfor.

	O	C	E	A	N
Skjønnhet	0,45	-	-	-	-
Individualitet	0,51	0,20	0,32	-	-
Livshistorie	-	-	-	-	-
Fysisk	0,30	-	-	-	-
Tilhørighet	-	-	-	-	-
Motstand	0,20	-	-	-	0,26
Åndelighet	-	-	-	-	-
Avhengighet	0,30	-	-	-	-
Seksualitet	0,25	-	-	-	-
Tilfeldighet	-	-	-	-0,25	0,29

Tabell 9. Tabellen viser signifikante korrelasjonskoeffisienter trekk – motiver, ($p < .05$)

Om sammenhengen mellom trekk og motiver blir endret ved kontroll for kjønn, alder og utdanning ble undersøkt i en serie regresjonsanalyser. Fremdeles vises en robust effekt av O på flere av motivene. Resultatene er gjengitt i tabell 10 nedenfor.

	O	C	E	A	N
Skjønnhet	0,41***	-	-	-	-
Individualitet	0,50***	0,20 ^{a)}	0,29**	-	-
Livshistorie	-	-	-	-	-
Fysisk	0,28**	-	-	-	-
Tilhørighet	-	-	-	-	-
Motstand	0,18*	-	-	-	0,21**
Åndelighet	-	-	-	-	-
Avhengighet	0,27**	-	-	-	-
Seksualitet	0,19 ^{a)}	-	-	-	-
Tilfeldighet	-	-	-	-0,24*	0,19 ^{a)}

Tabell 10. Tabellen viser standardiserte betakoeffisienter fra regresjonsanalyser hvor motiver er lagt inn som avhengig variabel og personlighetstrekk som kom ut signifikant i de respektive bivariate analyser er lagt inn som uavhengige variabler. I alle analyser er alder, kjønn og utdannelse kontrollvariabler.

*** $p < 0.001$

** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

a) $p < 0.08$

3.2.2 Er det sammenhenger mellom trekk og de mer faktiske opplysningene som gis om tatoveringen?

Korrelasjonsanalysen viser noen statistisk signifikante, men relativt svake sammenhenger mellom trekk og faktiske opplysninger om tatoveringen (Tabell 11). Det er en svak positiv sammenheng mellom ekstroversjon og antall man ønsker skal kunne se tatoveringen ($r = 0,20$). Videre er det svak positiv sammenheng mellom åpenhet og antall tatoveringer ($r = 0,28$), samt mellom åpenhet og størrelsen på tatoveringen ($r = 0,20$). Trekket medmenneskelig er svakt negativt korrelert med antall tatoveringer ($r = -0,24$). Analysen viste ikke signifikante korrelasjonskoeffisienter mellom praktiske tatoveringsopplysninger og trekkene planmessighet og nevrotisisme. Videre er det ikke funnet signifikante sammenhenger mellom personlighetstrekk og tiden man bruker på å planlegge en tatovering. Regresjonsanalyser med kjønn, alder og utdanning som kontrollvariabler er gjennomført (resultater ikke vist). Sammenhengene synes å være robuste.

	O	C	E	A	N
Planleggingstid	-	-	0,20	-	-
Tatoveringsantall	0,28	-	-	0,25	-
Størrelse	0,20	-	-	-	-
Synlighet	-	-	-	-	-
Referansetatoverte	-	-	-	-	-

Tabell 11. Tabellen viser signifikante korrelasjonskoeffisienter trekk – faktaopplysninger om tatoveringen, ($p < .05$).

3.2.3 Er det sammenhenger mellom motiver og faktaopplysningene om tatoveringen?

Det å ha skjønnhet som motivasjon for å la seg tatovere har en signifikant, men svak positiv sammenheng med det å ha flere tatoveringer ($r = 0,28$). Størrelsen på tatoveringen har også en slik signifikant, men svak positiv sammenheng til skjønnhetsmotivet ($r = 0,24$). Samtidig er det en svak, men signifikant negativ sammenheng mellom tiden man bruker på å planlegge tatoveringen og være motivert av skjønnhet og kunst ($r = -0,26$). .

Videre er det en svak positiv sammenheng mellom det å ha individualitet som motivasjon og antall tatoveringer ($r = 0,22$). Hvor mange tatoveringer man har er også positivt korrelert til motivene fysisk utfordring ($r = 0,39$), avhengighet ($r = 0,56$), motstand ($r = 0,25$) og seksualitet ($r = 0,23$). Analysen viser også at det er negativ sammenheng mellom motivet avhengighet og hvor lenge man planlegger en tatovering ($r = -0,36$). Det er også en svak, men signifikant negativ sammenheng mellom motivet fysisk utfordring og antall man vil vise tatoveringen ($r = -0,20$).

Motivene livshistorie, tilhørighet, åndelighet samt tilfeldighet viser ikke signifikante sammenhenger til noen av de praktiske opplysningene om tatoveringen. Det er gjennomført regresjonsanalyser med kjønn, alder og utdanning og sammenhengene synes å være robuste. Resultatene er gjengitt i Tabell 12. nedenfor.

	Planleggings tid	Tattoo antall	Størrelse	Synlighet	Betraktere	Referanse tatoverte
Skjønnhet	-0,26	0,28	0,24	-	-	-
Individualitet	-	0,22	-	-	-	-
Livshistorie	-	-	-	-	-	-
Fysisk	-	0,39	0,20	-	-0,21	
Tilhørighet	-	-	-	-	-	-
Protest	-	0,25	-	-	-	-
Åndelighet	-	-	-	-	-	-
Avhengighet	-0,38	0,56	0,22	-	-	-
Seksualitet	-	0,23	-	-	-	-
Tilfeldighet	-	-	-	-	-	-

Tabell 12. Tabellen viser signifikante korrelasjonskoeffisienter motiv – faktaopplysninger om tatoveringen, ($p < .05$).

3.2.4 Motivstruktur

Eksplorerende korrelasjonsanalyse viste en rekke signifikante positive sammenhenger mellom motivene (detaljert oversikt ikke vist). Jeg valgte derfor å gjennomføre prinsippal-komponentanalyse (PKA) på motivvariablene (egenverdi over 1 som kriterium, Tabell 13), etterfulgt av varimax rotasjon (Tabell 14). Den roterte løsningen viste tre komponenter. Skjønnhet, individualitet, avhengighet og seksualitet har høye ladninger på den første komponenten. Tilhørighet, livshistorie og åndelighet har høye ladninger på den andre komponenten og tilfeldighet, fysisk utfordring og motstand utgjør den tredje komponenten.

Componen nt	Initial Eigenvalues		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3.731	37.311	37.311
2	1.598	15.980	53.291
3	1.118	11.176	64.467
4	.882	8.820	73.287
5	.702	7.019	80.306
6	.516	5.158	85.464
7	.498	4.978	90.443
8	.370	3.700	94.143
9	.335	3.352	97.495
10	.250	2.505	100.000

Tabell 13. Resultater fra prinsipal
komponentanalyse av motivvariablene.

	Component		
	1	2	3
Skjønnhet	,873	-,121	,065
Individualitet	,718	,224	,101
Livshistorie	,199	,789	,120
Tilhørighet	,185	,738	-,210
Fysisk	,374	,278	,725
Protest	,445	,344	,627
Åndelighet	-,022	,797	,134
Avhengighet	,640	,180	,098
Seksualitet	,577	,109	,310
Tilfeldighet	-,013	-,354	,804

Tabell 14 viser komponentladninger etter varimax rotasjon.

Dersom man skal forsøke å navngi komponentene kan det se ut som om det her er snakk om individualistisk eller egosentrisk orientert motivasjon for å la seg tatovere (komponent 1), kollektivistisk orientert motivasjon for å la seg tatovere (komponent 2), samt mer ”uforankret” eller ”mørk” motivasjon for å la seg tatovere (komponent 3).

3.3 Kvalitative data

Eksplorerende korrelasjonsanalyse viste som sagt en rekke signifikante positive sammenhenger mellom motiv, og den roterte løsningen etter prinsippal komponentanalyse viste en struktur bestående av tre komponenter. Det ble videre foreslått betegnelser på disse

komponentene. Kvalitative metoder kan her være med på å gi en "stemme" til tallene i denne studien. Jeg valgte derfor å gjennomføre kategoribasert analyse (Thagaard, 1998) for å se om respondentenes egne beskrivelser kunne gi utfyllende informasjon. Av de totalt 103 respondentene beskrev 100 med egne ord hva de tatoverte, og 99 beskrev med egne ord hvorfor de tok denne tatoveringen. Generelt beskriver respondentene hvorfor de tar tatoveringen med et par, tre setninger. Det er rimelig å tenke seg at de avsatte stiplede linjene la store føringer på omfanget av beskrivelsene. Motivene foreslått av Wohlrab et al.(2007) ble benyttet som kodenøkkel. Det er hovedsakelig respondentens beskrivelser av hvorfor de tatoverer seg som er kodet. Samtidig var svarene på hva de tatoverte og hvorfor de tatoverte dette ofte sammenflettet slik at beveggrunnen forsvant dersom jeg skilte de to fra hverandre. I slike tilfeller lot jeg det samlede meningsinnholdet være styrende for kodingen. Jeg har utover dette ikke gått nærmere inn på symbolikken i tatoveringen. I det følgende gjengis noen av respondentenes egne beskrivelser om hvorfor de lar seg tatovere. Jeg har valgt å utelate tilfeller som med letthet kan tilbakeføres til enkeltindivid, dette for å ivareta respondentenes anonymitet. For ytterligere ivaretagelse av anonymitet har jeg valgt å kombinere deler av beskrivelser slik at utsagnene nedenfor strengt tatt er fiktive. Hva som tatoveres gjengis der det er avgjørende for meningsinnholdet.

Motivet skjønnhet ble ofte beskrevet, eksempelvis *"Fordi jeg vil pynte med en blomst"*. Her kan det sies at det i hovedsak er skjønnhetsmotivets som beskrives. Det var vanskeligere å finne eksempler hvor motivet individualitet blir beskrevet alene. Snarere ser det ut til at respondentenes beskrivelse av motivet individualitet ofte sammenfaller med beskrivelse av motivet skjønnhet. Eksempel: *"Jeg liker tatoveringer fordi det fremhever hvem jeg er og de blir som et smykke på kroppen"*. Motivet avhengighet fremkommer noen ganger isolert, eksempelvis: *"Hekta"* og *"Lenge tenkt på å ta flere, var på tide igjen"*. Jeg finner ikke beskrivelser av motivet seksualitet. Det er en tendens til at motivene livshistorie og tilhørighet blir beskrevet samtidig. Eksempelvis kan følgende utsagn være en beskrivelse av de to motivene: *"Har alltid hatt lyst på en tatovering. Da moren min døde brått, ville jeg ha et minne om henne som en påminnelse om å leve livet her og nå"*. Motivet tilhørighet blir også beskrevet alene, eksempel *"Bånd mellom meg og venninnen min. Vi tar samme"*. Motivet åndelighet kan sies å komme til uttrykk i beskrivelser som for eksempel *"Jeg tatoverer to kinesiske tegn. Disse skal fungere som min guardian og symbolisere styrke og*

klokskap” Motivene fysisk utfordring, motstand og tilfeldighet kommer i liten grad til uttrykk, og jeg kom ikke frem til noen beskrivelser som kunne tjene som eksempel.

4. Diskusjon

4.1 TattooM

På basis av gjennomgang av empiriske studier og relevant teori innen feltet, gjorde Wohlrab et al. (2006) et omfattende arbeid med å kategorisere motiver for å la seg tatovere. Dette kan sees som et uunnværlig forarbeide til utviklingen av TattooM. Samtidig er muligheten til stede for at det kan finnes motiver som ikke er dekket i TattooM.

I utprøvningsen synes TattooM å fungere på tiltenkt måte i den forstand at alle motivene ble representert og for de fleste motivene ble hele skalen benyttet. Videre viste TattooM seg å ha tilfredsstillende reliabilitetskoeffisienter (fra 0,60 til 0,76). Målet på noen av enkeltmotivene ble stående igjen med forholdsvis få items. Det er følgelig mulighet for å bygge ut instrumentet noe. Spørsmålet videre blir om utvalget i denne studien er representativt nok for alle som lar seg tatovere. Utvalget i denne utprøvningsen var en nokså heterogen gruppe, hvor begge kjønn var noenlunde likt representert, samt god spredning i alder, kjønn og utdanning. Svært mange yrkesgrupper var også representert. Da dette kun er en utprøvningsen, kan det allikevel være en fordel at eventuell videre forskning etterstreber et mer representativt utvalg.

4.2 Motiver

Det er motivene skjønnhet, individualitet og livshistorie som er sterkest representert i denne studien. Dette passer ikke med det mer stereotype bildet om at det i hovedsak er mennesker med mørke motiver som tatoverer seg. Snarere støtter funnet opp under det Forbes (2001) bemerker om at det synes å ha foregått en holdningsendring til det å la seg tatovere, i den forstand at det er mange forskjellige mennesker med ulike motiver som tatoverer seg. De mer mørke motivene er representert i utvalget, men her lå også gjennomsnittlig minimumsskåre på 0. Det er følgelig minst en person i dette utvalget som ikke har utslag på disse motivene. Slikt 0-utslag er det ikke på motivene skjønnhet, individualitet og livshistorie.

Analysen av de kvalitative dataene viste at mørke motiver i liten grad fremkom i respondentenes egne beskrivelser av deres motivasjon. Motivasjon knyttet til seksualitet kom ei heller frem i beskrivelsene. Tross dette er det utslag for seksuelle og mer mørke motiver når motivasjon for å la seg tatovere måles ved hjelp av TattooM. Dette kan ha minst to årsaker. For det første kan det være slik at disse motivene er mindre sosialt akseptert, slik at det ikke er de motivene som formidles ved spørsmål om hvorfor man lar seg tatovere. For det andre kan det være slik at disse motivene i mindre grad er respondentene bevisst. I begge tilfeller sier TattooM noe mer om motivasjon for å la seg tatovere enn et enkelt spørsmål hvor man selv skal beskrive hva man er motivert av.

4.3 Trekk – motiver

Analysen av sammenhengene mellom trekk og motiver viste at det er trekket åpenhet som har gjennomgående sammenheng med motivasjon for å la seg tatovere. Gjennomgående funn på O, hva sier det oss egentlig? Åpenhet er i denne studien målt ved at respondenten skulle angi, på en skala fra 1 til 7, i hvilken grad følgende utsagn var gjeldende for dem:

- er original, kommer med nye ideer,
- er nysgjerrig på mange ting,
- er skarpsindig, tenker dypt,
- har livlig fantasi,
- setter pris på skjønnhet og kunst,
- foretrekker rutinearbeid (negasjonsledd),
- liker å tenke, leke med ideer,
- har kunnskaper om kunst, musikk eller litteratur

Costa & McCraes beskrivelse av trekket gjengis på s. 259 i Pervin & John (2001):

Openness (O), Assesses proactive seeking and appreciation of experience for its own sake; toleration for and exploration of the unfamiliar.

Trekkets ytterpunkter gir utfyllende informasjon i form av følgende karakteristikk: *nysgjerrig, brede interesser, kreativ, original, fantasifull og utradisjonell* for en med høye skårer på trekket mot *konvensjonell, jordnær, smalt interessefelt, lite kunstnerisk og lite analyserende* for en med lave skårer på trekket (min oversettelse av Costa & McCrae 1985, i Pervin & John, 2001). Det at O korrelerer med motivasjon for å la seg tatovere sammenfaller følgelig med my av det man vet om O fra før. Resultatene fra studien viser ikke at de som tatoverer seg gjennomgående har høyere skårer på O, men at det er dette trekket i personligheten som viser gjennomgående sammenheng til motivasjon for å la seg tatovere.

Analysen viste svake korrelasjoner mellom nevrotisisme og motivene motstand og tilfeldighet. Dette er to av de tre motivene som utgjorde den tredje komponenten i komponentanalysen. Korrelasjonen mellom nevrotisisme og tilfeldighet var ikke lenger signifikant ($p < 0.08$) etter kontroll for kjønn, alder og utdanning. Motivet tilfeldighet hadde etter kontroll en svak, men statistisk signifikant negativ sammenheng med trekket medmenneskelighet. For å si noe mer om dette er det behov for videre forskning.

Videre er det et vel så interessant funn at ingen av trekkene viste sammenheng til motivene livshistorie, tilhørighet eller åndelighet. Teoretisk sett kunne en jo tenke seg at A ville få utslag her i betydningen varme og medmenneskelighet ovenfor sine nære (tilhørighet) og seg selv for den sakens skyld (livshistorie), men det finner jeg altså ikke. Utvalget bekreftet at nokså kraftige utsagn om hvorfor man lar seg tatovere, eksempelvis *for å skape mening og sammenheng, for å gjøre meg selv hel, for å minnes en viktig hendelse i livet, for å vise vennskap, kjærlighet, lojalitet og for å ha det hellige med seg til alle tider*, var gjeldende for dem. Videre fremkom slik informasjon også i den kategoribaserte analysen av kvalitative data, eksempelvis *å tatovere en tiger som symbol på å ha overkommet en vanskelig tid* eller navn på familiemedlemmer *for å vise at de betyr alt*. At slike sterke beveggrunner ikke viste sammenheng til personlighetsmålet jeg benyttet er i aller høyeste grad et interessant funn

Trekk er i denne studien målt med BFI, og som nevnt tidligere ble den norske versjonen av BFI prøvet ut på et bekvemlighetsutvalg (Engvik, 1993). Da man gjerne skulle ønske seg et mer representativt utvalg her, kan det i videre forskning være interessant å se på om man finner tilsvarende sammenhenger mellom motivasjon for å la seg tatovere og trekk ved bruk av annet måleinstrument etter femfaktormodellen.

4.4 Opplysningene om tatoveringene

Motivene har gjennomgående sammenheng med antall tatoveringer. Dette synes å gjøre seg mest gjeldende for motivene som utgjorde den individualistisk orienterte motivasjonen for å la seg tatovere. Spesielt viste motivet avhengighet sterk sammenheng med antall tatoveringer. Dette rimer bra med det vi vet om avhengighet fra før i form av at man gjør det man er avhengig av ofte / det blir mye av det. Videre var det robuste funn på sammenhengen mellom O og antall tatoveringer, samt størrelsen på tatoveringen. Motivene som utgjorde den mer kollektivistisk orienterte motivasjonen for å la seg tatovere viste ikke slike sammenhenger med antall tatoveringer, ei heller til noen av de andre mer faktiske opplysningene om tatoveringen. Det er et interessant funn at disse motivene ikke viser signifikante sammenhenger verken til trekk eller noen av faktaopplysningene om tatoveringen. De kollektivistisk orienterte motivene ser følgelig ut til å forholde seg til det hele på en annen måte enn de resterende motivene.

4.5 Sammenhenger motivene i mellom og gruppering av motivene

Som vist er det funnet sammenhenger mellom motivene og det ble foretatt en komponent analyse som viste tre komponenter. Jeg har forsøkt å navngi komponentene i form av betegnelsene individualistisk orientert, kollektivistisk orientert, samt mer uforankret eller mørk motivasjon for å la seg tatovere. Om dette er de optimale betegnelsene kan diskuteres

og videre forskning kan kanskje bidra med mer dekkende betegnelser på disse komponentene.

4.6 Kvalitative data

Jeg vil kort si noe om de kvalitative dataene i denne studien. For det første er de begrensede i sitt omfang. For det andre ønsker jeg å problematisere hvor i analysen samlet sett jeg gjorde den kategoribaserte analysen. Slike analyser er ofte noe man starter med som en mer eksplorerende tilnærming. Også av hensyn til lesevennlighet burde den kanskje ha kommet tidligere i resultatdelen. Jeg valgte allikevel å presentere analysen der i prosessen jeg gjorde den, dette blant annet da arbeid med det kvantitative materialet kan ha hatt betydning for hvordan jeg har kodet det kvalitative materialet, både i positiv og negativ retning.

4.7 Avvik?

Som redegjort for innledningsvis er det å ha tatoveringer ofte assosiert med avvik, og det eksisterer inkonsistente funn hva angår avvik i personlighetstrekk og helseatferd. I denne studien ble det ikke funnet avvik i negativ retning for noen av personlighetstrekkene. Snarere lå gjennomsnittet for dette utvalget omtrent likt med normeringsutvalget for den norske versjonen av BFI (Engvik, 1993; Engvik & Føllesdal, 2005). Videre er avvik/psykopatologi som nevnt innledningsvis ofte sammenfallende med høye skårer på nevrotisme (Neeleman, Bijl & Ormel, 2004), noe som ikke gjør seg gjeldende for dette utvalget. Gjennomsnittlig standardisert nevrotismeskåre for dette utvalget ($t = 45,7$), ligger nesten et halvt standardavvik under Engviks (1993) bekvemmelighetsutvalg. Videre var det få signifikante sammenhenger mellom motiver og nevrotisme. Kontrollert for kjønn, alder og utdanning var det fremdeles en signifikant sammenheng mellom nevrotisme og motivet motstand (0,29). På tross av slik statistisk signifikans, forklarer nevrotisme kun en liten andel av variansen i dette motivet. Det er altså ikke slik at nevrotisme på noen måte gjennomgående er relatert til motiver for å la seg tatovere. Funnet understøtter oppfordringen fremsatt av Tate & Shelton (2008) om å være varsom med å tilskrive patologi til individer som tatoverer seg.

Ut fra de spørsmålene som ble stilt for å belyse respondentenes helseatferd kan det heller ikke her sies å ha fremkommet betydelige avvik. Utvalget ser ut til å ha et relativt høyt treningsnivå, hvilket kan peke i retning av positiv helseatferd. Hva angår alkoholvaner er det mange som drikker sjeldent, i moderate/små mengder. Over halvparten oppga at de ikke røykte sigaretter, verken daglig eller av og til.

Informasjon fremkommet ved hjelp av TattooM om folks motiver for å la seg tatovere støtter ei heller opp om det stereotype bildet av mennesker som tatoverer seg. Resultatene viser at det er stor variasjon i motiver for å la seg tatovere, snarere enn at det kun er representanter for utgrupper som har mørke motiver for å la seg tatovere.

4.8 Resultatene i lys av sentrale diskusjoner innen personlighetspsykologi

Som nevnt anser Costa & McCrae (1992) motiver for å være produkter av interaksjon mellom trekk og situasjon (karakteristiske adaptasjoner). Relatert til resultatene i studien gjør manglende sammenhenger mellom trekk og motivene livshistorie, tilhørighet og åndelighet det vanskelig å se motiver for å la seg tatovere som kun et biprodukt av interaksjon mellom trekk og situasjon.

Rammeverket foreslått av McAdams & Pals (2006) kaster et annet lys over mitt nullfunn hva gjelder sammenheng mellom motivet livshistorie og trekk. Ut fra dette rammeverket er det helt rimelig at jeg ikke finner slike sammenhenger. McAdams & Pals vektlegging av livshistorie i "New Big Five" kan kanskje ikke betraktes som noe nytt innen personlighetspsykologien i seg selv, da dette i stor utstrekning har vært fokus innen mer kvalitative kasusstudier og innen klinisk psykologi. Det er her kanskje mer snakk om en gjeninnføring av slikt fokus i forskning da i form av at det sidestilles med temaer det kanskje har vært lettere å forske på kvantitativt, slik som for eksempel trekk. De åpne spørsmålene i kvalitativ tilnærming kan kanskje evne å favne livshistorie i større grad. I denne studien kom for eksempel livshistorie til uttrykk i respondentenes egne beskrivelser av hvorfor de lar seg tatovere.

McAdams & Pals (2006) helhetlige tilnærming til personlighet kan også kaste lys over de to andre kollektivistisk orienterte motivene som ikke viste sammenheng med trekk. Som nevnt gjør McAdams & Pals (ibid) seg til talsmenn for at det ikke nødvendigvis er slik at de karakteristiske adaptasjonene må være relatert til personlighetstrekk, men at de nært sagt kan leve sitt eget liv med kun begrenset eller ingen sammenheng til trekk. Motivene tilhørighet og åndelighet kan forstås som slike frittstående karakteristiske adaptasjoner. Eventuelt evolusjon /menneskelig natur.

4.9 Støttes teorien om ti motivasjonskategorier fremsatt av Wohlrab, Stahl & Kappeler (2007) av mine data?

Kategoriseringen fremsatt av Wohlrab et al støttes i form av at alle skalaene ble benyttet i utstrakt grad. Samtidig gjenstår en del begrepsvalidering på dette området. Motivene fremsatt av Wohlrab et. al korrelerer med disposisjonelle trekk på ulik måte. Motivasjon for å la seg tatovere synes å være forankret i personligheten på ulik måte, slik at det er mulighet for at vi måler forskjellige nivåer/ konstrukter når vi søker å avdekke hvorfor folk lar seg tatovere.

4.10 Videre forskning

Videre forskning på hvorfor folk tatoverer seg kan med fordel ta utgangspunkt i rammeverket fremsatt av McAdams & Pals (2006), dette for å få en mer helhetlig personlighetspsykologisk tilnærming til fenomenet. Denne studien har vist at det å inkludere trekk i denne forskningen kan gi resultater / kan forklare noe av variansen i motiver for å la seg tatovere, men langt fra alt. Vider er det vist at trekk ikke forklarer noe i vesentlige motiver /kraftige beveggrunner som levet liv, tilhørighet og hva man tror på (åndelighet) Disse motivene er sentrale for å forstå hvem den personen som tatoverer seg er og kan ikke reduseres til trekk eller karakteristiske adaptasjoner. Videre kan stort fokus på trekk medfører at andre viktige aspekter ikke får tilstrekkelig oppmerksomhet. Noe av dette kan kanskje forklares med at prosessen med å avdekke hvor stor betydning trekk har i ulike situasjoner er svært tidkrevende, noe som gjenspeiles i de utallige empiriske studiene innenfor NEO-PI

tradisjonen. I denne studien har jeg sett på sammenhengen mellom trekk og motivasjon for å la seg tatovere. Dersom jeg skulle jobbet videre med fenomenet ville jeg ha sett på motivasjon for å la seg tatovere ut fra de fem prinsippene foreslått av McAdams og Pals (2006). Jeg har i denne studien belyst prinsipp 2, disposisjonelle trekk, 3, prinsipp, karakteristiske adaptasjoner (motiver), samt litt på 4 prinsipp, livshistorie, kvalitative data (begrensede) . Besvarelsen har også avdekket noe om hvordan disse forholder seg til hverandre, hvor jeg ikke fant sammenhenger livshistorier/ tilhørighet/ åndelighet –trekk, men gjennomgående sammenhenger mellom andre motiver og O. Videre forskning kan med fordel se mer på livshistorier, evolusjon og kultur for å kunne si noe mer helhetlig om hvorfor man tatoverer seg fra et personlighetspsykologisk perspektiv. Jeg har heller ikke sett på eventuelle kjønnsforskjeller i motivasjon for å la seg tatovere, noe som med fordel kan belyses i videre studier.

5. Oppsummering

TattooM ble prøvet ut på N103 som var i ferd med å tatovere seg. Måleinstrumentet synes å fungere tilfredsstillende i denne prøverunden.

Ved hjelp av TattooM er motivasjon for å la seg tatovere belyst på en ny måte ved at motiver foreslått av Wohlrab et.al lot seg kvantifisere slik at styrken i ulike motiv kom frem. Videre ble det vist at personlighetstrekk, spesielt åpenhet, har sammenheng med flere av motivene for å ta en tatovering. Det ble også vist at noen av motivene ikke hadde slik sammenheng til trekk.

Manglende sammenheng mellom trekk og motivene livshistorie, tilhørighet og åndelighet ble søkt forklart ved hjelp av sentrale diskusjoner innen personlighetspsykologien om hvorvidt motivene skal forstås som et produkt av interaksjon mellom trekk og situasjon, eller om de er å forstå som mer fristilte komponenter i personligheten.

Generelt viser analysen et positivt bilde av utvalget. Følgelig er det liten støtte i denne studien for at de som tatoverer seg skiller seg ut i negativ retning.

6. Konklusjon

Motiver og styrken i motiver for å la seg tatovere er målbart ved bruk av TattooM. Ved å gjøre dette ble motivasjon for å la seg tatovere studert på en systematisk måte. Videre syes motivene for å la seg tatovere å være forankret i personligheten på ulike måter. Videre forskning kan gi økt kunnskap om motivasjon for å la seg tatovere og om hvordan disse motivene er forankret i personligheten. Generelt i denne studien er det ikke funnet holdepunkter for at det å tatovere seg representerer noen form for avvik.

Kildeliste

- Augoustinos, M., Walker, I. & Donaghue, N. (2006). *Social Cognition. An Integrated Introduction. Second Edition*. London: SAGE Publications.
- Cardasis, W., Huth-Bocks, A. & Silk, K. R. (2008). Tattoos and antisocial personality disorder. *Personality and Mental Health*, 2, 171-182.
- Costa, P.T., Jr., & McCrae, R.R. (1992). Four ways five factors are basic. *Personality and Individual Differences*, 13, 653-665.
- Costa, P.T., Jr., & McCrae, R.R. (1992). *Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI). Professional Manual*. Odessa FL: Psychological Assessment Resources Inc.
- Drews, D.R. (2000). Behavioral and self-concept differences in tattooed and nontattooed college students. *Psychological Reports*, 86, 475-481.
- Engvik, H. (1993). "Big Five" på norsk. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 30, 884-896.
- Engvik, H. & Føllesdal, H. (2005). The Big Five Inventory på norsk. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 42, 128-129.
- Forbes, G. B. (2001). College students with tattoos and piercings: motives, family experiences, personality factors, and perception by others. *Psychological Reports*, 89, 774-786.
- Huxley, C. & Grogan, S. (2005). Tattooing, piercing, healthy behaviours and health value. *Journal of Health Psychology*, 10, 831-841.
- McAdams, D. P. & Pals, J. L. (2006). A new Big Five: Fundamental principles for an integrative science of personality. *American Psychologist*, 61, 204-217.
- McCrae, R.R. & Costa, P.T. (2003). *Personality in adulthood. A five-factor theory perspective*. New York: The Guilford Press,
- Neeleman, J., Bijl, R., & Ormel, J. (2004). Neuroticism, a central link between somatic and psychiatric morbidity: path analysis and prospective data. *Psychological Medicine*, 34, 521-531.
- Pervin, L. & John, O.P. (2001). *Personality: Theory and research* (8.ed.) New York: Wiley.
- Swami, V. & Furnham, A. (2007). Unattractive, promiscuous, and heavy drinkers: Perceptions of women with tattoos. *Body Image*, 4, 343-352.
- Thaggard, T. (1998). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitative metoder*. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

- Tate, J. C. & Shelton, B. L. (2008). Personality correlates of tattooing and body piercing in a college sample: The kids are alright. *Personality and Individual Differences*, 45, 281-285.
- Tiggermann, M. & Golder, F. (2006). Tattooing: An expression of uniqueness in the appearance domain. *Body Image*, 3, 309-315.
- Wohlrab, S., Stahl, J. & Kappeler, P. M. (2007). Modifying the body: Motivations for getting tattooed and pierced. *Body Image*, 4, 87-95.

